

ชื่อเรื่อง **เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์จังหวัดพังงา**

โดย **ทีมวิจัยจังหวัดพังงา**

ปี **2552**

บทคัดย่อ

การวิจัยเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์จังหวัดพังงา เป็นการวิจัยในลักษณะของการพัฒนาผลงานวิจัย (Experimental development) ภายใต้ชุดโครงการวิจัยการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่ จังหวัดพังงา ในระหว่างปี 2548-2549 มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ (1) พ ั ฒ น า เครื่องมือในการปรับกระบวนการทัศน์แก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์เพื่อดำเนินการธุรกิจอย่างยั่งยืน (2) หาแนวทางในการขยายผลเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ในกลุ่มผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่าย (3) การพัฒนาฐานข้อมูลการท่องเที่ยวของภาคีพันธมิตรในจังหวัดพังงา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืนและ (4) หาแนวทางการพัฒนาการศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ มีกระบวนการวิจัย 7 ขั้นตอน (1)ได้แก่การประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสำหรับธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ (2) การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการวางระบบท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ระหว่างภาคีพันธมิตรของเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (3)การจัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการท่องเที่ยวของภาคีพันธมิตรเครือข่าย (4) การจัดทำแผนทิศทางและแผนธุรกิจของเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์และภาคีเครือข่าย (5) การดำเนินการตามแผนฯของเครือข่าย (6) การดำเนินการศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยว (7) การติดตามประเมินผลและการสังเคราะห์ตัวแบบธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์โดยทีมวิจัย

พบว่า กิจกรรม การสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างบทบาทสมมุติ การพบปะสมาชิกกลุ่ม การศึกษาดูงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การผลักดันให้เครือข่ายและภาคีมีแผนในการกำหนดทิศทาง การผลักดันให้มีศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวชุมชนและการพบผู้สื่อข่าว ใช้เป็นพัฒนาเครื่องมือในการปรับกระบวนการทัศน์แก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์เพื่อดำเนินการธุรกิจอย่างยั่งยืนได้ ประเด็น แนวทางในการขยายผลเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ในกลุ่มผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่าย ให้เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเผยแพร่ประสบการณ์ให้ชุมชนที่สนใจเข้าใจปัญหาและอุปสรรค เพื่อเตรียมตัวก่อนตัดสินใจของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนขึ้น จำเป็นต้องจัดตั้งขึ้นเป็นกลุ่ม ให้เริ่มต้นจากการสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อได้

ศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับแนวคิดในการทำงานร่วมกันก่อน จนกระทั่งได้กลุ่มที่มีแนวทางการดำเนินงานสอดคล้องต้องกันเข้าร่วมกันในเครือข่ายขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายไปด้วยกัน พร้อมจัดทำแผนทิศทางการพัฒนากลุ่มขึ้น ประเด็น ด้านศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ ดำเนินการในมิติพื้นฐานที่มุ่งบริการนักท่องเที่ยวให้สามารถรับรู้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ได้ทันที ได้แก่ เส้นทางคมนาคม แผนผังชุมชน ป้ายประชาสัมพันธ์ คำขวัญ เวลาเปิด-ปิด ศูนย์ฯ แผนผังโครงสร้างกลุ่มท่องเที่ยวและชุมชน เว็บไซต์การท่องเที่ยวชุมชน (เมนูนำเที่ยว) โบชัวร์โปรแกรมการท่องเที่ยว จุดรับซื้อตกลงจำหน่ายการให้บริการท่องเที่ยว กฎกติกาของชุมชน แจ้งให้นักท่องเที่ยวรับรู้ก่อนเข้าสู่ชุมชน การรักษาความปลอดภัยและสถานพยาบาลขั้นต้น ส่วนมิตินโยบาย ให้การดำเนินการให้มี เว็บไซต์การท่องเที่ยวชุมชน (เมนูกลุ่มท่องเที่ยว, เมนูชุมชนและกิจกรรมชุมชน) คนเล่าเรื่องราวชุมชน ภูมิปัญญาชาวบ้าน การปรับปรุงวิถีชีวิตให้เป็นแหล่งเรียนรู้ การปักป้ายเชิญชวนนักท่องเที่ยวเดิมเต็มธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเด็น แนวทางการสนับสนุนของรัฐที่เหมาะสม ได้แก่ การกำหนดนโยบายการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การให้สถานศึกษาเข้าร่วมพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การจัดระบบการกำกับ ดูแล รักษาความปลอดภัย การจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การยกระดับคุณภาพครัวเรือน การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว การอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม